19 Dua ediyorsun kabul edilmiyor mu

Duaların kabul olması için şartlar var mıdır? Furkan 77'de belirtilen **"De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!"** ayeti ne demektir gibi sorular sınırlı beşer zihnimizi zorluyor ve belki çok yüksek bir zihne sahip olmadığımız için olaylar arasındaki bağıntıları fark edemiyoruz. Dualarımıza nasıl bir cevap verildiğini idrak edemiyoruz.

İçerik gizle

1) Dua için bir temsil: Evladın babaya ilgisi

2) Her duaya karşılık var

3) Duanın gerçek manası

4) Dualar uzun vadede her şeyi düzeltir

5) Nimette şükür belada dua

6) DUALARIN KABUL EDİLME MEKANİZMASI NASIL İŞLİYOR OLABİLİR?

6.1) Duaların kabulü için biyoloji benzetmesi

6.2) Her şeyi en iyi bilen biz değiliz Allah'tır

6.3) Dualara verilen cevaplar

6.4) Her düzen sinyaller ile yürür

6.5) Sıkıntılı süreçlerde dua

6.6) İnsanların elinden gelen her şeyi yapması mutlak şarttır

6.7) Duasız olmaz mı?

7) Kısaca dua;

Dua için bir temsil: Evladın babaya ilgisi

Furkan 77: "De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!"

Bunu anlatmak için kısa bir örnek vereceğim. Şimdi bir baba düşünün. Bir oğlu var ve bu oğlu babasına hiç değer vermiyor. Ona hiç baba diye hitap etmiyor. Aylar yıllar geçse bile babasını hiç arayıp sormuyor. Bu oğul babanın yanında değerini koruyabilir mi? Baba her zaman için evladını affetmeye hazırsa da bir özrüne bakıyorsa da yine de hayırsızlıkta ısrar eden evlatların evlatlıktan reddedildiği çok sık yaşanan bir hadisedir.

İlgili Makaleler

- 24# GENÇLERE BİRKAÇ TAVSİYE 24 Mart 2018

Oysa başka bir oğul babasını her gün arıyor. Babacığım diye hitap ediyor. Babasından bir şeyler istiyor. Halini hatırını soruyor. Oğlunun babasından bir şeyler istemesi bile babanın hoşuna gider tabi. Bu oğul babanın yanında çok kıymetli olur.

Babanın hakkı Rabbimizin hakkının yanında çok çok önemsiz kalır. Buna rağmen bir baba her gün onunla konuşan, O'na değer veren oğlundan nasıl memnun kalıp onu seviyorsa, Rabbimiz de kulluğunu bilip Rabbiyle sürekli konuşan kullarından sonsuz derece daha memnun olur. Böyle kullarına değer verir. Lâkayd davranıp Rabbini tanımak istemeyenlere, O'na el açıp kulluğunu göstermeyenlere ne diye değer versin, şimdi cevabını siz verin.

Yapılan dualar hiçbir zaman boşa gitmez. Allah her duaya karşılık verildiğini söylüyor.

Mümin 60: "Rabbiniz: Bana dua edin ki, size icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler hor ve hakir olarak cehenneme gireceklerdir, buyurdu."

Her duaya karşılık var

Allah, her duayı kabul edeceğini söylemiyor ama her duanın bir karşılığı olduğunu söylüyor. Yani insan dua etmeye devam eder ve Allah;

- Bazen bu dualarına binaen istediği şeyi ona kolaylaştırır.
- Bazen hemen vermez zamanla verir.
- Bazen istediğini değil daha iyisini verir.
- Bazen bunun hayırlı olmayacağını bilir hiç vermez.
- Bunun yerine ahirette ummadığı güzel bir tarzda dualarının karşılığını verir.

Duanın gerçek manası

Evet, duanın gerçek mânası kulluktur. Rabbimize kulluğumuzu göstermektir. O yüzden insan, istediklerim neden olmuyor diye nazlanmamalı ve kulluğunu göstermek için Rabbine sürekli yönelmeli ve Ondan sürekli istemelidir. Çünkü güzel şeyler vakit alır. Hamile kalan bir anne yarın doğurayım diye ne kadar dua etse de doğurmaz. Çünkü yarın doğurması bebeğinin ölmesi demektir. Fakat bu duaları boşa gitmez bakarsınız ki dokuz ay sonra kazasız belasız doğurmasına vesile olur.

Dualar uzun vadede her şeyi düzeltir

Yani duaya devam edilmeli, olayların altındaki gerçeklikleri biz göremeyebiliriz ama Rabbimiz çok iyi görür. Siz duaya devam etmekle, kısa vadede zararlı işler başınıza gelse bile uzun vadede zarar etmediğinizi ve Rabbinizin herşeyi en güzel şekle çevirdiğini görürsünüz.

Haşr 19: “Allah’ı unutan ve bu yüzden Allah’ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayınız! Onlar yoldan çıkanlardır.”

Nimette şükür belada dua

İnsanoğlunun garip bir özelliği de şudur ki nimet zamanlarında Allah’ı hiç hatırlamaya meyilli değildir. Gelen nimetlerin kendi başarısı olduğunu, kendi hakkı olduğunu düşünür, Allah’a şükretmek ve nimetleri vereni sağlayanı düşünmek, kendini aciz görmek aklına gelmez. Fakat nimet zamanı gidip bela zamanı geldiğinde Allah’ı suçlar. Oysa bu nimet ve bela denizinde biz kulların her tepkisi, her iyiliği, her onurlu duruşu, her sabrı, her şükrü kaydediliyor.

Zümer 49: “İnsana bir zarar dokunduğu zaman, bize dua eder; sonra tarafımızdan ona bir nimet ihsan ettiğimizde, der ki: ‘Bu, bana ancak bir bilgi(m) dolayısıyla verildi.’ Hayır; bu bir fitne (kendisini bir deneme)dir. Ancak çoğu bilmiyorlar.”

Yani sabır durumlarında da şükür durumlarında da insanların davranışları, duaları, yönelmeleri hep kaydediliyor. **Hiçbir dua boşa gitmeyecek.**

DUALARIN KABUL EDİLME MEKANİZMASI NASIL İŞLİYOR OLABİLİR?

Buraya kadar herkesin anlayabileceği bir dil ile duayı anlattık, duaları kabul etme mekanizmasını biraz açmak istiyorum fakat biraz biyolojik bir anlatım olduğu için cevabımın buradan sonrasını herkes hemen anlayamayabilir. O yüzden bundan sonrasını okumayabilirsiniz.

Duaların kabulü biraz biyoloji olguları gibidir, yani duanın kabulünü etkileyen çok sayıda faktör vardır, tek faktörlü basit bir olgu değildir. Yarattıklarını çok kompleks mekanizmalarla yaratan Allah, dualara cevap verme mekanizmasını da tek düze ve basit bir mekanizma ile oluşturması beklenmemelidir.

Duaların kabulü için biyoloji benzetmesi

Bu konunun anlaşılması için biyolojiden örnek vererek sade bir dille anlatmaya çalışacağım. Şöyle; vücudumuzun herhangi bir yerinde özel bir proteinin yapımına ihtiyaç olduğunda, bu proteinin yapımı için sinyal mekanizmaları devreye girer. Yani sinyal gelmeden protein üretilmez. A proteini B'ye B proteini G'ye vs. sinyal gönderir ve bazen onlarca protein birbirine talimatı aktarır ve istenilen proteinin yapımına başlanır.

Yazımızın sonunda bu olayı gösteren ve vücudumuzdaki milyarlarca değişik sinyal yollarından bir tanesinin grafiğini örnek olarak ekledim. Detayına girmeyeceğim, protein üretiminin karmaşıklığı hakkında fikir vermesi için bu yeterlidir. Şimdi örnek olarak Adrenalin hormonunu düşünelim, korku anında kana salgılanan ve kalp atım hızını artırarak, kaslarımıza, kaçmak veya dövüşmek için enerji ve oksijen gönderen bir proteindir ve sadece gerekli şartlar oluştuğunda salgılanır.

Örneğin şu an oturduğum yerde Adrenalinin salınmasını ve kalp atışlarımı hızlandırmasını istiyorum. Bekliyorum ama olmuyor. Bir köpeğin beni kovaladığını hayal ediyorum ama olmuyor. Beni hafif heyecanlandıran bir olguda hafifçe bir çarpıntı olup çabuk geçerken, çok hafif olgularda hissedilmeyecek derecede bir çarpıntı oluyor. Ağır korkularda ise, mesela gerçek bir köpek kovaladığında insanın kalbi yerinden sökülecek gibi hissedebiliyor. Bunların hepsi korkuya karşı beyinden gönderilen sinyallerin, onlarca değişik proteini birbirine haberci yollamasıyla ve sonunda adrenaline haber ulaştırması ve sana ihtiyacım var demesiyle oluşuyor.

Her şeyi en iyi bilen biz değiliz Allah'tır

Metabolizma (vücut sistemi), isteği değerlendiriyor, gerçek bir ihtiyaç mı ve ne kadar acil, ne kadar adrenalin gerekli çok hızlı karar veriyor. Yani ben ne kadar istersem isteyeyim gerçek şartlar meydana gelmeden adrenalin salgılanmıyor. Bu salgının miktarı, hemen hemen yok seviyesinden başlayabilir ve çok aşırıya kadar gidebilir, gelen uyarının şiddetine bağlı olarak miktarı değişir. **Vücuda çok gerekmiyorsa birkaç parça protein ile cevap verilir ve bu adrenalin miktarı varlığını hissettirmez bile**. **Çok gerekliyse milyonlarca protein parçacığı salgılar. Ama metabolizma mutlaka her uyarıyı ciddiye alır, değerlendirir ve cevap verir.**

Bu, sadece adrenalin için değil hayatın devam edebilmesi için gerekli binlerce protein için geçerlidir. Fakat mesele bununla da bitmiyor, yani bu söylediğimiz durum sağlıklı bir insan için geçerli, sağlığı bozulmuş bir insanda proteinlerin dengesi de değişir. Normalde salınması gereken proteinlerin salınmadığı, birbirini tetiklemesi gereken proteinlerin işlerini yapmadığını görürsünüz. İşte böyle dengeleri alt üst olmuş bir vücutta gereken proteinin salınımına başlaması, iyileşme süresine bağlı olarak zaman alacaktır. İyileşme süresi de uyarıların artışı ve metabolizmanın (sistemin) bu sayede dengesini ve hafızasını yeniden kurmasıyla ilişkilidir.

Dualara verilen cevaplar

Şimdi bu bilgilerin bize duayı nasıl anlamamızda yardımcı olacağına bakalım. Allah, ayetinde her duaya cevap vereceğini söylüyor. Tıpkı vücudun gelen her sinyale, az ya da çok miktardaki proteinle cevap vermesi gibi.

Mümin 60: “Rabbiniz şöyle dedi: “Bana dua edin, duânıza cevap vereyim…”

İstisna etmeden her duaya cevap olduğunu ayetten anlayabiliyoruz. Protein mekanizmasına benzer şekilde insanın yaptığı dualar Allah’a gönderilen sinyallerdir, Allah bunları çok yönlü olarak ve sonsuz bir hızda değerlendirir ve bu duamızı cevapsız bırakmaz, sinyalin kuvveti ve gerekliliği ölçüsünde zaman içinde bir miktar işimizi kolaylaştırır. Fakat bizim istediğimiz tam anlamıyla olmaz ise veya yardım beklediğimiz şekilde gelmez ise gelen yardımın çoğu zaman farkına bile varmayız.

Bazen yardıma olan ihtiyaç, artık çok acil ve kaçınılmazdır ve sayısını bilemediğimiz çok sayıda faktörde şartları sağlamıştır, böyle durumlarda Allah’ın yardımını ve duanıza verilen cevabı bir mucize izler gibi izlersiniz. Bu satırların yazarı buna benzer yardımları tesadüfe ihtimal bırakmayacak derecede çok zor zamanlarında defalarca yaşamıştır.

Her düzen sinyaller ile yürür

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi vücudun, bozulmuş düzeni yeniden kurması bu sinyallerle mümkün olabildiği gibi kendini sağlıklı olarak koruması da bu sinyallerin devam etmesine bağlıdır. **Benzer şekilde insanın güzel bir hayat yaşaması da Allah’a gönderdiği sinyallerin sürekliliğine ve Allah’ın hayatımızı sürekli olarak lehimize düzenlemesine bağlıdır.** Bu düzenleme, bizim gönderdiğimiz sinyallerin sıklığına ve zorunluluğuna bağlı olarak (ve daha çok sayıda faktör) sessiz sedasız yani çoğu zaman kendini hissettirmeden devam eder.

Ayette “dualarınızı kabul edeyim” değil de “cevap vereyim” demesi yardımın az yada çok mutlaka olduğunu gösteren enfes bir ifadedir.

Evren’de herşeyi bir sebebe bağlı olarak yaratan Allah dua sinyallerini de ekstra yardımları için bir sebep yapmıştır. Fakat yukarıda belirttiğimiz gibi dengelerin bozulduğu durumlarda olayların dualarımız ile birlikte istediğimiz yönde hareket etmesi zaman istiyor. Fakat duaların bu dengeleri yeniden oluşturmadaki rolü çok büyüktür.

Sıkıntılı süreçlerde dua

Örneğin ülkemizin birinci Dünya savaşı sırasındaki zor koşullarını düşünün. Memleket harap, her yanda düşman istilaları, insanlar fakir ve aç yani sistem bozulmuş, dengeler değişmiş, sosyal hayat çok büyük bir arıza yapmış. Bu durumda bir insanın memleketin eski güzel günlerine dönmesi için yaptığı dualar, çok büyük yaraları hemen saramayacaktır. Fakat cevapsız da kalmayacaktır. Şiddetli bir zatürre geçiren birine çok küçük miktar antibiyotik verilmesi gibi küçük bir tesiri olacaktır.

Dualar ve gayretler bir toplumun çoğu fertleri tarafından daha sık yapılmaya başlandığında, Allah, toparlanmayı çabuklaştırmak için önder kişileri harekete geçirecektir. İşleri kolaylaştıracaktır. Bütün bunlar Allah'ın dualara cevap verme metodlarıdır ki Allah'ı tanımayan insanlar, sonuçları tamamıyla görünen sebeplere bağlayacaklardır. Allah dualara cevap olarak şartları düzeltirken, çoğu zaman insanların o şartlardan çıkma gayretini de şart olarak koşar.

İnsanların elinden gelen her şeyi yapması mutlak şarttır

Örneğin, Kuran'da, zalim kavimlerin kötülüklerinden kurtulmak için onlarla savaşmayı çıkar yol olarak gösterir, kötülere karşı olan savaşta iyilerin yanında olup onlara yardım edeceğini söyler.

Kendisine erkek dokunmadığı halde hamile kalan Meryem çilesinden dolayı aç susuz çöllere düşünce, tam bittiği noktada en son bir hurma dalına tutunur ve yere yığılır. Allah ona yiyecek göndermek için onun dalları silkelemesini ister. Bu küçük iş, yardımın ön şartı olmuştur. Yani yardım gelecekse de insanın ön gayreti olmadan gelmez.

Meryem 25: "Hem hurma ağacını kendine doğru silkele ki üzerine taze hurmalar dökülsün!"

Firavunların elinden İsrailoğullarını kurtarmak için onları gayretlendirecek bir Musa gönderir fakat kurtuluşlarını yine kendi gayretlerine bağlar. **Yine de Musa'nın gönderilişi onların kurtuluş dualarıyla olur.** Onlar gayretlerini gösterip Allah'ın emriyle bir gece Mısır'dan kaçtıklarında Firavun ordusu onları tam yakalamak üzere iken artık yapacak birşeyleri kalmamıştır. O zaman Allah onlara doğanın gücünü de yardımcı olarak vermiş ve Firavun ordusunu suda boğmuştur.

Şuara 63: "Bunun üzerine Musa'ya: "Asanla denize vur" diye vahyettik. (Vurdu ve) Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu."

Yani dualara verilen cevabın etkili olabilmesi için, kul, içinde bulunduğu durumdan kurtulmak adına Allah'ın yasaklamadığı bütün imkânları kullanmalıdır. Yetersiz kaldığı noktalarda ise, Allah dualarına verdiği cevaplar ile tamamlayacaktır. Kendi hayatımızı idare etmekte çoğu zaman ne kadar yetersiz kaldığımızı düşünürsek duaya ne kadar ihtiyacımız olduğunu da anlayabiliriz.

Duasız olmaz mı?

Soru: Dualar olmasa insanın işi yürümez mi yani?

Kendi gayreti ve elindeki imkânları ölçüsünde yürür, fakat kendi gücünün yetişmediği yerde evrenin acımasız gücüne karşı ekstra hiçbir yardım görmez, yaratıcısına dost olma gibi herşeyden daha önemli olması lazım olan bir onuru da elden kaçırır.

Mümin 60: Rabbiniz şöyle buyuruyor: “Bana dua edin, size cevap vereyim. Bana ibadet etmeyi kibirlerine yediremeyenler, zelil ve rezil olarak Cehennem’e gireceklerdir.”

Kısaca dua;

Hangi duanın aynıyla kabul olacağını Allah bilir. Çoğu zaman dualar istediğimiz gibi kabul olmaz ama daha makul olan şekle dönüşür her şey. Çünkü alemin işleyişi insanların isteklerine göre ayarlansa her şey birbiriyle çelişkiye düşerdi ve sonunda evren kaosa giderdi. İnsanlara kendi istekleri makul gelse de bilmediği birçok nedenden dolayı makul olmayabilir veya zararlı olabilir. Biz dua ederiz Allah en iyi şekilde cevap verir.